

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010504
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323010504.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Michala Polláka a Mgr. Kristíny Ferencziovovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 25.04.2023 č. k. 0T/113/2023-60, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.2.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta zamieta.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 25.04.2023 č. k. 0T/113/2023-60, rozhodol o obžalobe podanej na obžalovaného A. B. tak, že ho uznal za vinného, že dňa 22.04.2023 v čase o 19.15 hod. v Šali v smere od kruhového objazdu na ulici Nitrianskej na ulicu Hollého po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol ako vodič osobné motorové vozidlo Škoda Superb EČ: C., pričom mu bola dychovou skúškou o 19.22 hod. nameraná hodnota 0,49 mg/l alkoholu v dychu, teda vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchal úmyselný prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Za to ho odsúdil: Podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, na peňažný trest vo výške 1 000 (tisíc) €. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace. Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona na trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prokurátor, proti výroku o treste, v neprospech obžalovaného.

3. Podané odvolanie prokurátor bližšie odôvodnil podaním zo dňa 21.06.2023, v ktorom uviedol nasledovné (skrátene):

3.1. S druhom a výškou uloženého trestu sa nestotožňujem, rovnako tak so samotným odôvodnením uloženia predmetného trestu. Mám zato, že ustanoveniami Trestného zákona o ukladaní trestu sa súd pri ukladaní trestu dostatočne neriadil.

3.2. V danom prípade bolo preukázané, že v čase vedenia motorového vozidla obžalovaný A. B. mal hladinu alkoholu v krvi najmenej 0,49 mg/l. V čase spáchania skutku bol obžalovaný v miernej opitosti. Som toho názoru, že stupeň opitosti páchatel'a je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie. Je potrebné si uvedomiť, že za daných okolností sa motorové vozidlo v rukách takto alkoholom ovplyvneného páchatel'a mení na zbraň a táto je v zásade neovládateľná, resp. neovládateľná v dostatočnom rozsahu. Riziko spôsobenia škody či ublíženia na zdraví, resp. ešte ďaleko horšieho

následku je potom v takom prípade mimoriadne vysoké a pokiaľ obvinený vedomý si takéhoto rizika sa toto rozhodol dobrovoľne podstúpiť, je povinný znášať následky z toho plynúce.

3.3. Mám za to, že peňažný trest vo výmere 1.000,- Eur za daných vyššie uvedených okolností je trestom, ktorý nie je v súlade so zásadami ukladania trestov definovaných v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák. a nasl. Peňažný trest možno ukladať v zásade (odhliadnuc od prípadnej úpravy sadzby podľa § 38 Tr. zák.) od 160 eur do 331 930 eur. Suma 1.000,- Eur pri vedení vozidla za daného stavu požiadavku zákonného a primeraného trestu nepochybne nespĺňa a to tak z pohľadu individuálnej ako i generálnej prevencie. Mám zato, že podmienený trest odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou, by vyššie uvedené požiadavky jednotlivých zásad ukladania trestov nepochybne naplňal.

3.4. Nie je namieste ukladať prísne sankcie iba pri poruchovom následku trestného činu, pretože v prípade dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu s tragickými následkami sú tieto už nezvratné a žiadny, teda ani prísny trest vodičovi nenahradí ujmu, ktorú už spôsobil poškodeným pozostalým. Pri prísnejších trestoch v prípade ohrozovacieho trestného činu podľa § 289 Trestného zákona tieto naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už ju nikdy nezopakoval, teda môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami.

3.5. Taktiež si dovoľím na tomto mieste poukázať aj na potrebu generálnej prevencie vo, pričom tá spočíva vo výchovnom pôsobení trestu na ostatných členov spoločnosti a uskutočňuje sa prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa trestom zabráni páchatelovi v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým nepochybne najavo i ostatným členom spoločnosti, aké správanie je nežiaduce, proti čomu je zameraný Trestný zákon, a tak možno ovplyvňovať ich pozitívnu hodnotovú orientáciu. Trest má pôsobiť na spoločenské okolie páchatel'a, pretože i páchatel' pôsobí trestným činom na svoje okolie. V rámci generálnej prevencie pôsobí trest len svojimi psychickými účinkami. Disproporcie vo vzájomnom vzťahu medzi generálnou a individuálnou prevenciou môžu viesť k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, keď uložený trest nepovažuje za spravodlivý ani spoločnosť, či páchatel', a to či už ide o trest príliš zhovievavý alebo prehnane prísny. Len pre porovnanie, za priestupok spočívajúci vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu prichádza do úvahy sankcia v podobe pokuty do 800,- eur a zákaz činnosti do 3 rokov a teda súdom uložený trest je v zásade na úrovni sankcie za priestupok, čo nezohľadňuje skutočnosť, že tresty za trestné činy ako spoločensky najnebezpečnejšie a najzávažnejšie konania by logicky mali byť prísnejšie ako sankcie za iné druhy deliktov, napríklad za priestupky, ktoré sú rádovo menej závažné a nebezpečné.

3.6. Okrajovo je potom možné poukázať tiež na pretrvávajúci trend v náraste počtu trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, kde napriek ich dostatočnej medializácii nedochádza k poklesu páchania daného trestného činu.

3.7. Súdom uložený trest považujem vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody za neprimerane mierny, v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. Z uvedených dôvodov preto navrhujem, aby Krajský súd Trnava/k zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. c), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta vo výroku o treste a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest.

4. Na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti obžalovaného a prokurátora. Na verejnom zasadnutí prokurátor zotrval na svojom odvolaní. Obžalovaný uviedol, že rozhodnutie ponecháva na úvahu súdu.

5. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

6. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolateľom, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Prvostupňový súd odôvodnil odvolaním napadnutý výrok o treste tým, že súd mohol obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe do 1 roka. U obžalovaného zistil 1 poľahčujúcu okolnosť - priznal sa k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, a žiadnu priťažujúcu okolnosť. Pri prevahe poľahčujúcich okolností sa horná hranica trestnej sadzby znížila o jednu tretinu rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby na 8 mesiacov. Čo sa týka druhu trestu, vzhľadom na osobu páchatel'a, ktorý dosiaľ nebol súdne trestaný a dopustil sa len menej závažných priestupkov v cestnej doprave, ako aj povahu spáchaného prečinu, ktorý je ohrozovacím trestným činom s trestnou sadzbou do 1 roka, považoval súd za najvhodnejší peňažný trest, keďže sa jedná o zárobkovo činnú osobu. Tento uložil vo výške približne dvoch jeho mesačných príjmov po odpočítaní splátky hypotéky s prihliadnutím na to, že sa jedná o jediného živiteľa štvorčlennej rodiny. Náhradný trest určil v trvaní 2 rokov, teda v dĺžke, v akej by ukladal prípadný trest odňatia slobody. Keďže sa jedná o úmyselný trestný čin spáchaný v súvislosti s vedením motorového vozidla, uložil súd aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v trvaní 1 rok a 6 mesiacov, v čom zohľadnil jednak dĺžku doby, po ktorú má vodičské oprávnenie a jeho doterajšiu priestupkovú minulosť v doprave, ako i konkrétnu závažnosť predmetného konania.

8. Zistenia, ktoré súd vyvodil z vykonaných dôkazov, sú podľa názoru odvolacieho súdu, správne a rovnako sú správne aj závery, ku ktorým prvostupňový súd dospel. Zistené skutočnosti vyhodnotil jednotlivo, aj vo vzájomných súvislostiach a logickým spôsobom, preto nemožno týmto záverom vytknúť žiadnu nesprávnosť, ktorá by mala za následok potrebu zrušenia preskúmaného výroku o treste, ani o spôsobe jeho výkonu.

9. Oproti názoru prokurátora, ktorý vo svojom odvolaní akcentuje všeobecné kritéria pre ukladanie trestov za tento druh trestnej činnosti, ako aj význam účelu trestu, ktorý sleduje naplnenie tzv. generálnej prevencie, je potrebné dať v tomto prípade dôraz na nevyhnutnosť individualizácie trestu. Odvolací súd je názoru, že je potrebné uložiť taký trest, ktorý bude pre konkrétneho páchatel'a trestnej činnosti spôsobilý naplniť najmä účel tzv. individuálnej prevencie.

10. V osobe obžalovaného ako páchatel'a trestnej činnosti, nejde o kriminálne narušenú osobnosť, doposiaľ nebol súdne trestaný a nejde o osobu, ktorej trest by mal byť výstrahou pre iných páchatel'ov rovnakého druhu trestnej činnosti. Obžalovaný vyjadril ľútosť nad spáchaním trestného činu a niet prečo neveriť tomu, že táto je úprimná. Možno uzavrieť, že spáchanie posudzovaného trestného činu, bol ohľadne súdeného druhu trestnej činnosti ojedinelý exces, z inak riadneho vedenia života. Ukladať takémuto páchatel'ovi trestnej činnosti tak prísny trest, ako to navrhol prokurátor vo svojom odvolaní, by považoval odvolací súd za nespravodlivé. Odvolací súd je toho názoru, že účinok takzvanej generálnej prevencie nie je možné dosahovať prísny trestaním osoby, ktorá sa prvýkrát dostala do rozporu s trestnoprávnymi normami. Nie je správne ani spravodlivé riešiť narastajúci trend tohto druhu trestnej činnosti ukladaním prísneho trestu, trestu „pre výstrahu“, ktorý postihne osobu, ktorá je prvýkrát odsudzovaná pre spáchanie trestného činu a ktorá sa k svojmu protiprávnemu konaniu stavia kriticky a vyjadruje nad ním ľútosť.

11. Pokiaľ ide o druh trestu a jeho výšku, úvahy prvostupňového súdu, ktorým odôvodnil svoje rozhodnutie, považuje odvolací súd za správne a preto na ne na tomto mieste iba odkazuje bez potreby ich opakovania. Zákonodarca definoval prečin uvedený v paragrafe 289 ods. 1 Trestného zákona ako ohrozovací trestný čin, čo následne vyjadril aj vo výške trestnej sankcie, ktorej uloženie hrozí za jeho spáchanie. Stupeň závažnosti spáchania tohto prečinu nie je definovaný stupňom opitosti páchatel'a. Nie je možné vychádzať z domniek alebo predpokladov, že páchatel' trestného činu, u ktorého je zistený vyšší stupeň opitosti, má väčší potenciál spôsobiť škodlivý následok v podobe ujmy na zdraví alebo majetku, ako páchatel', u ktorého je zistení nižší stupeň opitosti. Potenciál spôsobiť takýto škodlivý následok, nie je zákonným znakom tohto trestného činu.

12. S poukazom na uvedené zistenia a závery, vyhodnotil odvolací súd všetky napadnuté výroky o treste a spôsobe jeho výkonu, ako vecne správne, zákonné a spravodlivé. Preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.